

HANDREIKING

Natuurlijk Samen voor bewoners

Tips voor actie in de wijk

Voor een veilige en leefbare wijk voor lesbische vrouwen,
homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en
intersekse personen (LHBTI's).

natuurlijk samen

Colofon

Over Natuurlijk Samen

De Alliantie *Natuurlijk Samen* is een Gay-Straight-Alliance (GSA), een samenwerkingsverband om samen de veiligheid van lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgender en intersekse personen (LHBTI's) te verbeteren.

Natuurlijk Samen legt verbindingen, informeert en faciliteert. *Natuurlijk Samen* neemt het werk van anderen niet over, maar zorgt ervoor dat het goed uitgevoerd kan worden en de verantwoordelijkheid kan worden genomen. Zo verzamelt *Natuurlijk Samen* positieve en negatieve ervaringen van LHBTI's rondom veiligheid en trekt daar lessen uit voor preventie en aanpak.

Natuurlijk Samen is een samenwerkingsverband van het antidiscriminatiebureau RADAR, Art.1 - kenniscentrum discriminatie Nederland, COC Nederland, het Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA Bewoners), Movisie en de Nationale Politie.

Voor gemeenten publiceerde de Alliantie *Natuurlijk Samen* [de handreiking](#) [Veilige wijken voor LHBTI's](#) .

Meer informatie: www.natuurlijksamen.org .

Datum publicatie: 2018

Uitgave van: Gay-Straight-Alliance voor veilige wijken - Natuurlijk Samen

Tekst: Joke Bakker (LSA Bewoners) en Mellouki Cadat-Lampe (Movisie)

m.m.v. Hanneke Felten en Else Boss (Movisie)

Ontwerp: Bold concepts

Eindredactie: Mariette Hermans

Inhoud

Introductie	4
In het kort	5
Activering van sleutelfiguren	6
Gezamenlijke actie	11
Terugblikken	19
Lees meer	20

Introductie

Homo mannen, lesbische vrouwen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen (LHBTI's) hebben gemiddeld vaker te maken met geweld dan andere bewoners. Het gaat bijvoorbeeld over schelden op straat, pesten in de buurt of seksuele intimidatie in een discotheek.

Een paar feiten op een rij:

- Cijfers van het CBS (2013) geven aan dat homo- en biseksuelen vaker slachtoffer van een misdrijf zijn dan heteroseksuelen en dat zij zich onveiliger voelen in hun eigen wijk.
- Het percentage lesbische, homo- en bi-leerlingen dat wekelijks, of zelfs dagelijks, door leeftijdgenoten wordt gepest, is vier keer hoger dan onder hetero-leerlingen, aldus het Sociaal en Cultureel Planbureau (2015).
- Uit een steekproef van Transgender Netwerk Nederland (2015) blijkt dat een derde van de transgender personen maandelijks beledigd wordt vanwege het transgender-zijn. Ook heeft 43 procent in de afgelopen jaar ten minste één evident gewelddadig incident meegemaakt. Meer dan de helft van de respondenten (54 procent) heeft één van bovenstaande incidenten of allebei meegemaakt.
- Eenzaamheid komt onder LHBTI's vaker voor dan onder niet-LHBTI's.

Bronnen en meer gegevens:

[Feiten en cijfers over LHBTI-emancipatie](#)

De impact van incidenten en geweld voor LHBTI's is enorm, zeker als ook veilig en ontspannen wonen niet meer mogelijk is. Wat kun je doen als je als buurtbewoner hier iets aan wilt doen? De Alliantie *Natuurlijk Samen* biedt praktische handvatten.

In het kort

Het initiatief om in de wijk aan de slag te gaan volgens de werkwijze van *Natuurlijk Samen* ligt in de handen van bewoners. Buurtbewoners zetten een *Natuurlijk Samen*-wijkgroep op van mensen met diverse achtergronden die willen optreden voor veiligheid, tolerantie en sociale cohesie in de buurt. Zij ondernemen in hun eigen buurt acties om de veiligheid en leefbaarheid van en voor LHBTI's te verbeteren. Deze acties bedenkt de wijkgroep zelf. Professionals vanuit bijvoorbeeld sociale wijkteams of het opbouwwerk kunnen dit ondersteunen. De Alliantie *Natuurlijk Samen* kan hierbij advies geven.

Activering van sleutelfiguren

Hoe kun je beginnen? Je eerste stap is om mensen te zoeken die actief aan de slag willen en die veel contacten hebben in de wijk, de zogenaamde sleutelfiguren. We raden aan om zeker vijf à zes sleutelfiguren te vinden. In de meeste wijken lopen actieve bewoners rond die iedereen kent. Hen kun je benaderen voor dit specifieke thema en hen leren alert te zijn. Overigens betekent sensitiviteit verhogen voor de veiligheid in de wijk ook gericht zoeken naar sleutelfiguren uit andere minderheids-groepen, dus onder migranten of mensen met een beperking bijvoorbeeld. Als de veiligheid in het geding is, merken zij dat vaak ook.

Profiel van sleutelfiguren

- Assertief en beschikkend over goede sociale vaardigheden;
- Open en tolerant;
- Echte 'trekkers'; ze kunnen het voortouw nemen en verbinding maken met anderen;
- Diversiteit als uitgangspunt en kennis willen nemen van de specifieke kenmerken van de doelgroepen;
- Veel kennis van de wijk waarin zij wonen.

Sleutelfiguren zijn LHBTI's of niet

Sleutelfiguren kunnen zelf LHBTI's zijn, maar dat hoeft niet. Als zij LHBTI's zijn, hebben zij zelf misschien verhalen over (on)veiligheid. Daardoor kan het dat ze al alerter zijn op subtiele signalen. Ook niet-LHBTI's-bewoners kunnen fungeren als sleutelfiguren voor *Natuurlijk Samen*. Zij doen mee vanuit hun betrokkenheid bij de buurt en de buurtbewoners. Voor alle sleutelfiguren geldt dat ze kunnen leren signaleren.

Sleutelfiguren begeleiden

Als je mensen hebt benaderd, ga je vervolgens deze sleutelfiguren begeleiden om hun sensitiviteit te vergroten waardoor zij met andere ogen naar hun eigen wijk leren kijken, namelijk vanuit het idee dat veiligheid betekent dat iedereen mag zijn wie hij of zij wil zijn. Je prikkelt daarmee hun gevoel dat iedereen erbij hoort en iedereen veilig moet kunnen wonen, omdat dat prettiger samenleven is voor iedereen. Veiligheid is een zaak van de hele buurt.

Met voorbeelden kun je illustreren dat heteroseksualiteit en duidelijke man/vrouwbeelden vaak onbewust de norm zijn. Ook kun je ervaringen met discriminatie en onveiligheid breed benaderen zodat meer mensen zich erin herkennen. Met deze sensitiviteit kunnen sleutelfiguren een rol spelen om de veiligheid te vergroten met allerlei kleine acties in de buurt.

Kleine acties in de wijk

- * Hang een poster van Artikel 1 van de Grondwet op een prominente plaats in wijkwinkels;
- * Spoor mensen in de directe omgeving aan om werk te maken van een veilige wijk voor iedereen, ook voor LHBTI's;
- * Spreek mensen in de directe omgeving aan op vooroordelen en bevooroordeeld gedrag.

Bekend staan als aanspreekpunt Natuurlijk Samen

Belangrijk is dat de wijkgroep *Natuurlijk Samen* en de sleutelfiguren bekendheid verwerven in de buurt zodat mensen ze weten te vinden. Dit kan door publiciteit in het buurtcentrum, in een app-groep, op een Facebook-pagina of in de buurtkrant. Ook kan het met bijeenkomsten waar LHBTI-bewoners hun verhaal vertellen.

Andere ideeën voor goede bekendheid zijn:

- Bij activiteiten in de buurt (inspraakavonden, creatieve activiteiten, thematische voorlichtingen) aanwezig zijn;
- Een vast spreekuur in een wijkwinkel, een buurthuis of bij het sociaal wijkteam;
- De sociale kaart goed kennen, en zelf ook een plek hebben in de sociale kaart;
- Af en toe aanschuiven bij het wijkteam, actief diversiteit en inclusiviteit als vraagstuk bij het wijkteam aankaarten.

Mellouki Cadat-Lampe: *'Natuurlijk Samen in een samenwerkingsverband gebaseerd op veiligheid, inclusief de roze kleur. Je moet het breed insteken. En dan merk je dat mensen allemaal van goede wil zijn. Iedereen wil een goede buur zijn, iedereen heeft er baat bij als het veilig is. En mensen willen ook hun horizon verbreden, ze zijn nieuwsgierig. Ze willen verhalen horen van mensen van alle kleuren die de wijk rijk is. Naar elkaar luisteren op sociale momenten werkt dan bijzonder goed, bijvoorbeeld bij een gezamenlijke maaltijd bij het breken van het vasten tijdens de Ramadan. Deze kleurrijke ontmoeting hebben wij in de Indische Buurt van Amsterdam Oost georganiseerd.'*

Een rol spelen in de keten

Ook is het belangrijk voor de wijkgroep *Natuurlijk Samen* om een rol te spelen in de hulpverlening en het beleid. Dan gaat het bijvoorbeeld om goede relaties met de gemeente, het welzijnswerk, de politie, het COC en het antidiscriminatiebureau. Er zijn in Nederland meerdere zogenaamde Regenbooggemeenten die specifiek aandacht hebben voor LHBTI's-thema's. In sommige gemeenten is er een gemeentelijke werkgroep of een ambtenaar met aandacht voor LHBTI's. De wijkgroep *Natuurlijk Samen* richt zich daarbij op zaken die specifiek in de eigen wijk spelen. Verdiep je dus in het gemeentelijke, maar blijf dichtbij huis.

Je kunt dit doen door:

- Wijkagenten, buurtbemiddeling en andere betrokken professionals en vrijwilligers van informatie te voorzien.
- Zorgprofessionals te informeren. Het is niet vanzelfsprekend dat zij alleen bij heterogezinnen hulpverleners.
- Contact aan te gaan met scholen, wellicht via een voorlichting op een ouderavond.
- Contact te leggen met (migranten)vrouwengroepen, voor het perspectief van moeders in de buurt die kunnen worstelen met LHBTI's-kinderen.
- Contact te leggen met geloofsgemeenschappen, kerken en moskeeën.
- Actieve samenwerking aan te gaan met migrantenorganisaties die LHBTI's-emancipatie hoog op de agenda hebben staan (zoals Stichting Assadaaka in Amsterdam).

Kennis overdragen over Natuurlijk Samen

Op allerlei plekken en in allerlei gezelschappen kan de werkgroep kennis overdragen over *Natuurlijk Samen*, om de solidariteit en de veiligheid te vergroten en de samenwerking uit te breiden.

- Via de methodiek, die gebaseerd is op samenwerking in verschillende wijken;
- Via workshops om te leren signaleren en om de juiste sensitiviteit over te brengen;
- Via bestaande organisaties zoals het lokale COC en de gemeentelijke werkgroepen LHBTI's om de aandacht in de wijk te borgen.

Alle Kleuren Oost, Indische buurt, Amsterdam

*De Indische buurt in Amsterdam Oost is een buurt met veel culturele diversiteit. In 2012 werd de Braziliaanse kunstenaar Domingo Martins – zichtbaar homo – lastiggevallen door Marokkaans-Nederlandse jongeren op het Makassarplein. Hij moest uiteindelijk vluchten naar de Turkse moskee op het plein, waar hij werd opgevangen. Het was een duidelijk signaal dat je in deze buurt niet zichtbaar homo kon zijn. Intussen is er veel veranderd. Vijf jaar later, in de zomer van 2017, vierde de wijk voor de derde keer gezamenlijk Gay Pride Oost op het Javaplein, midden in de buurt. Een jongen van Marokkaanse afkomst liep daarbij als sleutelfiguur voorop. Ja, gaf hij toe, hij dacht vroeger ook negatief over homo's, maar hij was veranderd en verbindt nu zijn naam openlijk aan Alle Kleuren Oost, een buurtinitiatief dat met **Natuurlijk Samen** vanaf de start samenwerkte¹.*

*Via het buurthuis in zelfbeheer van bewoners sloot de Alliantie **Natuurlijk Samen** aan bij burgers die al actief waren, bij feesten en rituelen, bij bestaande organisaties en netwerken. Doel was om de gelijkwaardigheid van bewoners onderling te erkennen; of je nu LHBTI bent met een gevoel van onveiligheid, of Marokkaans-Nederlandse jongere zonder werk, je woont allemaal in de wijk en wil daar prettig wonen.*

¹ Mounir Samuel, Hervormingsfundamentalisten #2: Redouane Amine, ['Wij onderschatten de struggle van anderen', De Groene Amsterdammer, 15 januari 2018](#)

Mellouki Cadat-Lampe: 'Het voordeel was dat deze buurt actieve Pink Postcodegroepen kent, informele LHBTI's-netwerken op basis van postcode, die regelmatig samenkomen, voor de gezelligheid, maar ook rondom LHBTI's-thema's. Er wonen actieve en weerbare LHBTI's. Ook is er een groot vrijwilligersnetwerk rond zelforganisatie Assadaaka, die activiteiten organiseert bijvoorbeeld gericht op armoedebestrijding, mantelzorgondersteuning en taalonderwijs. We hebben een gesprek gehad over LHBTI's met de imam, en we hebben Marokkaanse moeders betrokken. In alles wat we doen zit de roze kleur. Zo groeide de werkgroep via een sneeuwbaaleffect.'

Op allerlei momenten op de buurtkalender komt nu de positie van LHBTI's ter sprake: bij het breken van de vasten met de iftar-maaltijd in de maand Ramadan, tijdens de 4 mei-herdenking en op de internationale dag tegen discriminatie van LHBTI's (IDAHOT).

Cadat-Lampe: 'Alle Kleuren Oost bestaat bij de inzet van actieve bewoners. Belangrijk is wel dat het onderwerp geborgd blijft, ook wanneer sleutelfiguren verhuizen uit de buurt, of minder actief worden.'

Gezamenlijke actie

Om veiligheid in de buurt op de agenda te zetten, kun je een activiteit organiseren. Voor je dat gaat doen, is het goed om met de groep sleutelfiguren stil te staan bij onderstaande vragen. Deze vragen helpen je om acties te organiseren die echt de problemen in jouw wijk aanpakken.

1. Wat is het probleem?

Onderzoek eerst in de wijk wat het probleem is.

Voorbeelden van problemen zijn:

- eenzaamheid van LHBTI's in de wijk;
- groepen jongeren die LHBTI's lastig vallen;
- buurtbewoners die onverschillig staan ten aanzien van LHBTI's of hen niet accepteren;
- hulpverleners die onvoldoende sensitief zijn ten aanzien van LHBTI's en hen niet bereiken.

Hoe komt je erachter welke problemen spelen in jouw wijk?

- door te vragen aan LHBTI's waar zij last van hebben;
- door problemen actief te signaleren en incidenten goed te registreren;
- door na te gaan hoe niet-LHBTI's zich verhouden tot LHBTI's.

2. Wie is de doelgroep?

De doelgroep voor je actie kan verschillen. Bij het eerst voorbeeldprobleem – eenzaamheid onder LHBTI's – richt je je met name op LHBTI's zelf. Bij de andere voorbeelden richt je je met name op niet-LHBTI's; jij wil dat zij zich op een andere manier gaan gedragen ten opzichte van LHBTI's. Ook al gaat de actie over LHBTI's, de niet-LHBTI's zijn dan je doelgroep.

3. Wat zijn de doelen?

Een helder doel helpt je om passende acties te bedenken die aansluiten bij de doelgroep en echt een oplossing bieden voor het probleem.

Een doel geeft het volgende aan:

Wie moet

Wat

Wanneer en

Waar

Doen?

Voorbeeld:

*LHBTI's die zich eerder eenzaam voelde (=WIE)
hebben een sociaal netwerk in de buurt van andere LHBTI's en niet-
LHBTI's opgebouwd met wie zij contact hebben (=WAT)
minstens twee keer in de week (=WANNEER)
in de eigen buurt (=WAAR).*

4. Wat is de aanpak?

Een aanpak bedenken betekent nagaan wat de activiteiten of werkwijzen kunnen zijn waarmee je de doelen onder de doelgroep(en) behaalt.

Tip 1: Zoek naar informatie over wat werkt om je doelen te behalen. Bestrijd je eenzaamheid onder LHBTI's? Lees dan bijvoorbeeld [de handreiking over eenzaamheid](#) . En werk je aan de acceptatie van LHBTI's? Check dan wat werkt in de studie [Do the right thing](#) .

Tip 2: Bedenk wat je wil dat de doelgroep precies gaat doen. Moeten ze bijvoorbeeld anders gaan denken? Of iets anders gaan doen?

Hoe duidelijker je weet wat je wilt veranderen bij de doelgroep, hoe makkelijker het is om te bedenken dat hoe je dat kunt doen.

Tip 3: Wil je dat mensen echt hun gedrag veranderen? Bedenk dan dat mensen het beste nieuw gedrag leren door te oefenen. Als je bijvoorbeeld wil dat eenzame LHBTI's een gesprek leren aangaan met onbekenden, dan kun je dat het beste met hen oefenen. Maar ook als je wil dat buurtbewoners elkaar aanspreken op homofoob of transfoob gedrag, dan werkt dit het beste als je met deze buurtbewoners gaat oefenen, bijvoorbeeld in een rollenspel.

5. Hoe maak je mensen enthousiast?

Als je een goed plan hebt, is het belangrijk om mensen mee te krijgen. Maak je activiteiten daarom zo aantrekkelijk mogelijk door er bijvoorbeeld een etentje aan vast te knopen of mooie muziek toe te voegen. Je kan ook aansluiten bij festivals en proberen om de wijkprofessionals aan je zijde te krijgen, zoals het opbouwwerk, het jongerenwerk, het wijkteam en de politie (Roze in Blauw). Ook kun je meedoen met de Coming Out Dag van de gemeente, aandacht besteden aan de Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie en Transfobie op 17 mei ([IDAHOT](#)) of een lokale Gay Pride organiseren en er een traditie van maken. Hiervoor kun je een extravagante of beroemde bewoner als gezicht inzetten en hem of haar ambassadeur maken bij bijeenkomsten.

Natuurlijk Samen, Holtenbroek, Zwolle

*In de wijk Holtenbroek had de Alliantie **Natuurlijk Samen** goed contact met de bewonersorganisatie. We vroegen de secretaris van de bewonersorganisatie om sleutelfiguren te zoeken die in een lokale werkgroep wilden zitten en ruis konden opvangen, als de veiligheid in het geding was. De welzijnsorganisatie kwam erbij en Jacqueline,*

een transvrouw die op dat moment in transitie zat, bood zich aan als sleutelfiguur. Ze schreef een column in het wijkblad en zo kwam er aandacht voor de positie van transgender personen in de buurt. Er kwam een bijeenkomst met betrokkenen, en er sloten professionals aan om gezamenlijk een buurtfestival te organiseren. Zij bleken goede ambassadeurs. De werkgroep ging zich **Natuurlijk Samen** noemen. Een andere transgender persoon uit de buurt werd ook actief. Samen voerden ze gesprekken in de wijk, bijvoorbeeld over transgenders en geloof.

Tegelijkertijd bleek het lastig om andere sleutelfiguren uit Holtenbroek te betrekken. Dat festival is er nog niet van gekomen, maar het vuurtje blijft branden. **Joke Bakker:** 'Zwolle is al langer een Regenboogstad, maar het is geen Amsterdam. Het gemeentelijke regenboogbeleid druppelt langzaam door naar de wijken. Dat kost tijd. De werkgroep zaait, maar het duurt even voordat ze kan oogsten. Je kan het niet forceren want het moet toch uit de wijk zelf komen. Op het moment is er landelijk veel aandacht voor transgenders. Dat helpt wel. Met hun eigen verhalen rond veiligheid kunnen deze buurtbewoners veiligheid invoelbaar maken, omdat ze kunnen vertellen wat het betekent voor een individu.'

Voorbeelden van acties

Voorbeeld 1: Sociale kaart LHBTI's in de wijk opstellen

Wat is het?

Een sociale kaart is een overzicht van formele instellingen en actieve organisaties en burgers in de wijk en de gemeente, op het gebied van LHBTI's. Je kunt dit samen met LHBTI's in de wijk doen.

Wat heb je er aan?

- LHBTI's in de wijk weten beter waar ze terecht kunnen met vragen.
- LHBTI's werken samen aan een project en leren elkaar op die manier kennen; zo kunnen zij hun netwerk uitbreiden.

Hoe doe je het?

- Aandacht vragen op wijkavonden voor dit onderwerp, verhalen vertellen en goed gedocumenteerd voorlichting geven.
- Sleutelfiguren voorstellen via sociale media, wijkkrantjes, lokale omroepen.
- Voorlichting geven aan wijkagenten, opbouwwerkers, wijkteams, zorginstellingen, zorgverleners, onderwijs, sportverenigingen.
- Contacten opbouwen met de wijkorganisatie, die faciliterend kan optreden.
- Aansluiten bij themadagen of -weken zoals Coming Out Dag.
- Kunstenaars inschakelen, die zaken zichtbaar en tastbaar kunnen maken en daar een tentoonstelling van opzetten.

Voorbeeld 2: Informatie overdragen over de leefwereld van LHBTI's aan niet-LHBTI's door LHBTI's zelf

Hoe het is om LHBTI's te zijn, is niet altijd vanzelfsprekend voor niet-LHBTI's. Het kan helpen om de samenhang in een wijk te bevorderen als mensen meer van elkaar weten. Dat kan op verschillende manieren.

Wat is het?

- Spreekuur in de wijkwinkel.
- Een eigen plek in een ruimte in de wijk en daar open avonden organiseren voor niet-LHBTI's.
- Zichtbaar zijn op landelijke dagen zoals Coming Out Dag of Week; tijdens die week een bijeenkomst of activiteit organiseren samen met een algemene organisatie.
- Authentieke verhalen vertellen.

Wat heb je er aan?

Als niet-LHBTI's meer weten over het leven van LHBTI's kan dit zorgen voor meer inlevingsvermogen en empathie. En dat leidt weer tot minder vooroordelen.

Hoe doe je het?

- Gewoon jezelf zijn, daar kracht uitputten.
- Open over je eigen relatie tegenover burens, kerkgenoten en op bijeenkomsten; ervoor uit komen.
- Misverstanden aan de kaak stellen en bespreken, geen afweer.
- Vanzelfsprekendheid uitstralen, uitstralen dat je ook een wijkbewoner bent.
- Je als goede buur gedragen.
- Goede voorlichting op alle terreinen.

Joke Bakker: 'Bewoners die dit onderwerp willen aankaarten kunnen het beste zo goed mogelijk aansluiten bij de bestaande structuren en activiteiten in de wijk. In het filmhuis, bij de lokale galeries en kunstenaars, in de buurtkrant en in de kerk. Zelf heb ik een lekenpreek gehouden in de lokale kerk. Ook zijn er methoden waarvan je gebruik kunt maken zoals de dialoogmethode. Je kunt verhalenvertelavonden organiseren op school, of je opgeven voor de buurtappgroep en daar eens iets over veiligheid posten.'

Voorbeeld 3: Interpersoonlijke uitwisselingen tussen LHBTI's en niet-LHBTI's uit de wijk

Wat is het?

Gebruik bijeenkomsten om persoonlijke contacten te leggen. Neem als LHBTI's-bewoners het initiatief om een buurtfeest te organiseren, of een ontbijt te houden bijvoorbeeld tijdens de Coming Out Week. Vraag of scholen, instellingen en organisaties in de buurt een regenboogvlag willen hijsen op feestdagen. Nodig burens uit om te komen eten, of maak muziek met elkaar.

Het doel van deze acties is om elkaar beter te leren kennen, dichtbij, en levensverhalen uit te wisselen. Leg het accent op persoonlijk, leuk, gezellig en blij.

Wat heb je er aan?

Door uit te wisselen over persoonlijke ervaringen, kan het onderlinge begrip vergroot worden. Met name inlevingsvermogen en empathie kunnen leiden tot minder vooroordelen.

Voorbeeld 4: Theater en films

Wat is het?

Films en toneelstukken kunnen ervoor zorgen dat mensen die niet-LHBTI's zijn zich inleven in de situatie van LHBTI's.

Wat heb je er aan?

- Films en theatervoorstellingen geven een inkijkje in het leven van LHBTI's.
- Het verhaal van de film of het toneelstuk brengt het gesprek op gang over hoe het is om LHBTI's te zijn.
- Als niet-LHBTI's zich inleven in LHBTI's-personages in de film of het toneelstuk kan dit zorgen voor empathie en dat vermindert vooroordelen.

Hoe doe je het?

Er zijn verschillende theatergroepen die (interactieve) theaterstukken aanbieden over LHBTI's zoals Theater AanZ, Playback Theater of Mind Mix. Ook kun je films inzetten. Voorbeelden staan onder meer op iedereenisanders.nl .

Natuurlijk Samen, 't Bruske, Venray

*In Venray sloot **Natuurlijk Samen** aan bij een wijkmaaltijd om het thema van veiligheid voor LHBTI's te bespreken. De wijkagent was aanwezig, het opbouwwerk en een heel diverse groep bewoners. Joke Bakker: 'Na het eten ging iedereen aan de slag om ideeën uit te werken voor een buurtfestival. Van 8 tot half 11 's avonds kwamen daar de meest creatieve plannen uit voort. De wijkagent zei dat hij in een roze uniform zou komen op het festival. Het was een geweldig inspirerende avond, hoewel het festival zelf er nog niet van gekomen is.'*

Terugblikken

Als je wilt weten of je acties geslaagd zijn, dan kun je dit doen door bijvoorbeeld:

- Mensen direct na afloop te vragen wat zij ervan vonden;
- Mensen een paar weken later te vragen wat zij ervan vonden, zodat je meteen weet of de activiteit is 'blijven hangen';
- Vragenlijsten rond te delen waarin mensen de activiteit een cijfer geven;
- Te observeren in de wijk welke veranderingen je ziet ontstaan na een aantal weken.

Daarnaast is altijd aan te raden om samen met de betrokken sleutelfiguren de 'tips' en 'tops' bespreken van de actie:

- o 'tops' zijn wat je erg goed vond gaan: belangrijk om hierbij stil te staan, dit geeft nieuwe energie voor nieuwe acties!
- o 'tips' zijn wat je volgende keer nog beter wilt doen; dit neem je mee in het bedenken van de volgende actie.

Lees meer

- www.natuurlijksamen.org
- Natuurlijk Samen (2017). Handreiking Veilige wijken voor LHBTI's. Praktische tips voor gemeenten en wijkprofessionals
- Felten, H., Booijink, M. & Janssens, K. (2016). Do it right: Stappenplan voor ontwikkeling van interventies voor acceptatie van lesbische vrouwen, homo mannen, biseksuelen en transgenders Utrecht: Movisie.
- Felten, H. & Boss, E. (2017). Feiten en cijfers op een rij. Handreiking LHBTI's-emanipatie Utrecht: Movisie.

natuurlijk samen